

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова

Кафедра внутрішньої та сімейної медицини

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор ЗВО з науково-педагогічної
роботи і міжнародних зв'язків

Інна АНДРУШКО

« 28 » серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

ОК11 КЛІНІЧНА (ЛАБОРАТОРНА) ПРАКТИКА

ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ

(ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІЯ)

(назва навчальної дисципліни)

з підготовки доктора філософії

на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти

галузі знань **I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення**

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності **I2 Медицина**

(код і найменування спеціальності)

мова навчання **українська**

2025 рік

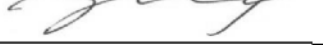
Робоча програма з дисципліни КЛІНІЧНА (ЛАБОРАТОРНА)
ПРАКТИКАЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ(ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІЯ)
підготовки фахівців третього освітньо-наукового рівня вищої освіти
« 29» серпня 2025 року

Розробники:
завідувачка кафедри внутрішньої та сімейної медицини,
професор Ірина ПАЛІЙ
доцент кафедри внутрішньої та сімейної медицини, к.м.н. Сергій
МЕЛАЩЕНКО

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри внутрішньої та
сімейної медицини

Протокол від Протокол №1 від «29» серпня 2025 року

Завідувачка кафедри внутрішньої

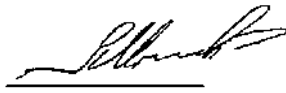
та сімейної медицини, професор Ірина ПАЛІЙ

«29» серпня 2025 року

Схвалено методичною радою з терапевтичних дисциплін Вінницького
національного медичного університету ім. М.І.Пирогова за напрямом
підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти у галузі знань 22
Охорона здоров'я.

Протокол №1 від «30» серпня 2025 року

Голова методради професор ·

Микола СТАНІСЛАВЧУК

«30» серпня 2025 року

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни ОК11 Клінічна (лабораторна) практика за спеціальністю Гастроентрологія складена відповідно до Освітньо-наукової програми «Медицина» 2025 Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти за спеціальністю І2 «Медицина», галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» та Положення про практику за спеціальністю здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова.

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Освітньо-науковий рівень вищої освіти передбачає підготовку фахівця, здатного до генерування нових наукових ідей, розв'язання комплексних клінічних і дослідницьких проблем, здійснення інноваційної професійної діяльності, а також оволодіння методологією наукової та педагогічної роботи з подальшим виконанням оригінального наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичну та практичну значущість.

Навчальна дисципліна «Клінічна (лабораторна) практика за спеціальністю «Гастроентрологія» орієнтована на формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня поглиблених клініко-аналітичних і дослідницьких компетентностей у сфері захворювань органів дихання. Зміст дисципліни охоплює сучасні алгоритми діагностики та лікування респіраторної патології відповідно до чинних державних і міжнародних стандартів надання медичної допомоги, викладених у клінічних протоколах та адаптованих клінічних настановах, заснованих на принципах доказової медицини та рекомендованих до застосування в Україні й міжнародній клінічній практиці.

Особливий акцент дисципліни - експертна інтерпретація результатів лабораторних та інструментальних досліджень, критичний аналіз клінічних рішень і формування здатності до обґрунтованого вибору персоналізованих стратегій ведення пацієнтів із найбільш поширеними та соціально значущими захворюваннями дихальної системи, зокрема: негоспітальною та госпітальною пневмоніями, бронхіальною астмою, хронічним обструктивним захворюванням легень, легеневою гіпертензією, легеневим серцем, тромбоемболією легеневої артерії, саркоїдозом легень, фіброзуючими інтерстиціальними захворюваннями легень, бронхоектатичною хворобою, захворюваннями плеври, синдромом обструктивного апное-гіпноє сну, а також ураженнями органів дихання при системних захворюваннях сполучної тканини.

Дисципліна передбачає опанування сучасних підходів до надання невідкладної допомоги при критичних станах у гастроентерології, принципів медичної реабілітації та довготривалого диспансерного нагляду, а також формування здатності інтегрувати клінічну практику з власною науково-дослідною діяльністю. Це забезпечує підготовку аспіранта як клінічного науковця, здатного транслювати результати досліджень у практичну медицину та систему охорони здоров'я.

Мова навчання – українська.

Статус дисципліни. Обов'язкова.

Предметом практики є поглиблення та інтеграція сучасних знань про етіопатогенез, клінічні прояви, методи функціональної, інструментальної та лабораторної діагностики,

лікування, профілактику й медичну реабілітацію пацієнтів із патологією органів травлення, а також опанування та критичне застосування інноваційних медичних технологій (високороздільна візуалізація, функціональна діагностика, покращена відеоендоскопія, телемедицина).

Важливою складовою предмета практики є формування у здобувачів третього (освітньо - наукового) рівня здатності до планування, проведення та впровадження результатів наукових досліджень у галузі гастроентерології з метою підвищення якості клінічної допомоги та розвитку доказової і персоналізованої медицини.

Міждисциплінарні зв'язки: відповідно до навчального плану, вивчення навчальної дисципліни «Клінічна (лабораторна) практика за спеціальністю «Гастроентерологія» здійснюється, коли аспірантом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін на II рівні вищої освіти: медичної біології, медичної інформатики, біоетики, медичної та біологічної фізики, медичної хімії, аналітичної, біологічної та біоорганічної хімії, анатомії, фізіології людини, патофізіології, патоморфології гістології, цитології та ембріології, мікробіології, вірусології та імунології з мікробіологічною експертизою, внутрішньої медицини, хірургії, педіатрії тощо й інтегрується з цими дисциплінами.

Дисципліна «Клінічна (лабораторна) практика за спеціальністю «Гастроентерологія» формує засади поглибленого вивчення аспірантом наступних спеціалізованих дисциплін терапевтичного профілю (внутрішні хвороби, кардіологія, пульмонологія, ревматологія, фтизіатрія, ендокринологія, загальна практика-сімейна медицина, побічна дія ліків, клінічна фармакологія, клінічна біохімія та мікробіологія, клінічна морфологія) та теоретичного (нормальна анатомія, патологічна анатомія, фізіологія, патологічна фізіологія, фармакологія, мікробіологія, гістологія).

Бази практики:

Клінічні кафедри внутрішньої медицини ВНМУ ім. М.І. Пирогова, Університетська клініка, профільні відділення (терапевтичне, хірургічне, відділення інтенсивної терапії), функціональні та клініко-діагностичні лабораторії, за потреби — інші заклади охорони здоров'я, що мають договір із ВНМУ.

Мета та завдання практики

Мета практики - формування та розвиток у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня експертних клініко-аналітичних і дослідницьких компетентностей у галузі гастроентерології, необхідних для:

- самостійного прийняття клінічних рішень у складних випадках,
- критичної оцінки сучасних клінічних настанов,
- виконання та впровадження результатів оригінальних наукових досліджень у клінічну практику та систему охорони здоров'я.

Основні завдання практики:

- Оволодіння та експертне застосування сучасних методів і технологій клінічної, лабораторної, функціональної та інструментальної діагностики захворювань органів травлення (розширені біохімічні та імунологічні дослідження, маркери фіброзу печінки, фекальні біомаркери, дихальні тести, внутрішньостравохідна рН-метрія та імпеданс-рН моніторинг,

манометрія високої роздільної здатності, ендоскопія з віртуальною хромоскопією, ендосонографія, УЗД, КТ, МРТ, МРХПГ та інші методи візуалізації) з метою формування обґрунтованих клінічних рішень.

- Поглиблений аналіз клінічного перебігу основних нозологій у гастроентерології (кислотозалежні захворювання, функціональні та моторні розлади ШКТ, запальні захворювання кишечника, дифузні захворювання печінки, цироз і його ускладнення, патологія біліарної системи, захворювання підшлункової залози, синдроми мальабсорбції, гастроінтестинальні кровотечі, передракові стани та неоплазії ШКТ тощо) з урахуванням сучасних національних і міжнародних клінічних рекомендацій.
- Формування клініко-аналітичного та критичного мислення під час розбору складних клінічних випадків, оцінювання діагностичної цінності лабораторних і інструментальних методів, доцільності їх призначення, а також ефективності існуючих клінічних маршрутів, протоколів і стандартів медичної допомоги в гастроентерології.
- Розвиток здатності інтегрувати нові наукові дані та результати власних досліджень у процес прийняття клінічних рішень, обґрунтовувати персоналізований підхід до діагностики, лікування, профілактики ускладнень та довготривалого спостереження за пацієнтами гастроентерологічного профілю.
- Формування навичок міждисциплінарної взаємодії та професійної комунікації (співпраця з хірургами, ендоскопістами, радіологами, патоморфологами, інфекціоністами, онкологами, ревматологами, ендокринологами, дієтологами, анестезіологами та лікарями загальної практики) під час ведення складних, ургентних і поліморбідних пацієнтів.
- Виховання готовності до безперервного професійного розвитку, дотримання принципів доказової медицини, біоетики, академічної доброчесності та етичних стандартів у клінічній і науковій діяльності гастроентеролога.
- Підвищення готовності до професійного становлення як лікаря-гастроентеролога й клінічного науковця, зокрема до участі в національних і міжнародних клінічних та дослідницьких проєктах, створенні клінічних реєстрів, мультицентрових дослідженнях і впровадженні інноваційних діагностичних технологій у клінічну практику.

Компетентності та результати навчання

Загальні компетентності

ЗК1 - здатність до підвищення професійної кваліфікації (через участь у клінічній роботі, розборі складних випадків).

ЗК2 - здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (аналіз клінічних протоколів, публікацій, баз даних у гастроентерології).

ЗК3 - здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати ідеї (диференційно-діагностичний пошук, формулювання клінічних і наукових гіпотез).

ЗК5 - здатність до спілкування у професійному середовищі та з представниками інших професій.

ЗК6 - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК1 - здатність до глибокого розуміння предметної області гастроентерології та пов'язаних із нею клінічних і наукових напрямів.

ФК2 - здатність виявляти потребу в додаткових знаннях, генерувати наукові гіпотези у сфері гастроентерології.

ФК7. Здатність до впровадження нових знань (наукових даних) в науку, освіту та інші сектори суспільства.

ФК10. Здатність до лідерства, керування колективом.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 1. Демонструвати безперервний розвиток власного інтелектуального та загальнокультурного рівня, самореалізації.

ПРН 10. Впроваджувати результати наукових досліджень у освітній процес, медичну практику та суспільне життя.

ПРН 12. Розвивати комунікації в професійному середовищі й громадській сфері.

ПРН 14. Організувати роботу колективу (здобувачів вищої освіти, колег, міждисциплінарної команди).

ПРН 15. Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами; дотримуватися академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

Очікувані результати навчання за підсумками практики

Після завершення практики здобувач повинен уміти:

1. Клінічна діагностика та ведення пацієнтів

- Проводити повний клінічний огляд пацієнтів із захворюваннями органів травлення (збір анамнезу, фізикальне обстеження, оцінка нутритивного та метаболічного статусу).
- Формулювати попередній і клінічний діагноз, проводити диференційну діагностику основних гастроентерологічних нозологій (ГЕРХ, хронічні гастрити, панкреатити, гепатити, холецистити, пептичні виразки, цирозу печінки, запальні захворювання кишечника, функціональні розлади органів травлення).

2. Функціональна, інструментальна та лабораторна діагностика

- Інтерпретувати результати інтрагастральної рН-метрії, імпедансометрії, манометрії високої роздільної здатності, даних УЗД ОЧП, рентгенографії, водневих та ІЗС-дихальних тестів, КТ/HRCT органів черевної порожнини, ЕГДС та ФКС.
- Оцінювати лабораторні показники (загальний аналіз крові, біохімія, запальні маркери, мікробіологічні, імунологічні та молекулярні дослідження) при патології органів травлення.

3. Менеджмент та невідкладні стани в гастроентерології

- Обґрунтовувати стратегію лікування гострих і хронічних захворювань органів травлення відповідно до чинних національних та міжнародних протоколів, оцінювати ефективність і безпечність терапії.
- Брати участь у веденні пацієнтів з невідкладними станами (шлунково-кишкова кровотеча, жовчна колька, печінкова енцефалопатія, синдром циклічного блювання (в т.ч при кетоацидозі), гіпохлоремічна кома, гострий живіт).

4. Науково-дослідницька складова

- Планувати та виконувати фрагмент власного наукового дослідження (збір клінічних, інструментальних і лабораторних даних, формування бази даних, статистична обробка результатів) за темою дисертації в галузі гастроентерології.
- Аналізувати отримані результати, формулювати висновки та підготовлювати матеріали

для публікацій і наукових доповідей.

5. Комунікація, етика, доброчесність

- Дотримуватися етичних принципів у роботі з пацієнтами, їх родинами, міждисциплінарною командою, дотримуватися принципів академічної доброчесності при зборі й аналізі даних.
- Вести професійну комунікацію з колегами, представляти клінічні випадки та проміжні результати власних досліджень на клінічних розборах, семінарах, наукових зустрічах.

• Структура та обсяг клінічної (лабораторної) практики

Вид діяльності	Кількість годин	Кредити ECTS
Практичні заняття (клінічні розбори, робота в малих групах,	20	
Самостійна робота в стаціонарі (курація пацієнтів, чергування, участь у маніпуляціях, збір матеріалу для дослідження, оформлення документації, підготовка звіту)	40	
Разом	60	2,0

Форма підсумкового контролю – диференційований залік, захист звіту з практики.

Тематичний план клінічних (практичних) занять (20 годин)

1. Організація гастроентерологічної практики та діагностична безпека – Структура гастроентерологічного відділення. Маршрут пацієнта. Інфекційний контроль в ендоскопії. Підготовка пацієнта до інвазивних процедур. Інформована згода. Помилки преаналітичного етапу лабораторної діагностики.

2. Лабораторні синдроми в гастроентерології – Інтерпретація печінкових проб. Синдроми цитолізу, холестази, мезенхімально-запального процесу, печінково-клітинної недостатності. Алгоритми лабораторної діагностики жовтяниці.

3. Неінвазивна оцінка фіброзу печінки – FIB-4, APRI, FibroTest, еластографія. Клінічні обмеження методів. Коли потрібна біопсія печінки.

4. Сучасна діагностика ГЕРХ та моторних порушень стравоходу – Добова рН-метрія, імпеданс-рН моніторинг, манометрія високої роздільної здатності. Клінічні фенотипи рефлюксної хвороби.

5. Ендоскопія в гастроентерології: діагностичні можливості – Сучасні ендоскопічні технології (NBI, хромоендоскопія). Класифікації уражень слизової. Біопсійні протоколи.

6. Біомаркери запальних захворювань кишечника – Фекальний кальпротектин, CRP, серологічні маркери. Моніторинг активності ВЗК. Диференціація ВЗК і СРК.

7. Діагностика мальабсорбції та дисбіотичних станів – Дихальні тести, еластаза калу, маркери целиакії, вітамінні дефіцити. Клінічні пастки.

8. Візуалізаційні методи в гастроентерології – УЗД, КТ, МРТ, МРХПГ, ЕУС. Порівняльні можливості методів у патології печінки, ПЗ, жовчних шляхів.

9. Діагностика невідкладних гастроентерологічних станів – ШКК, гострий панкреатит, холангіт, токсичний мегаколон. Прогностичні шкали. Роль лабораторії та візуалізації.

10. Клінічні розбори з позиції діагностичної стратегії – Реальні клінічні кейси.
Побудова покрокового алгоритму обстеження. Аналіз діагностичних помилок.
Обговорення дисертаційних тем аспірантів з позиції вибору валідних діагностичних критеріїв.

Самостійна робота в стаціонарі (40 годин)

Орієнтовний перелік видів діяльності:

1. Курація не менше 5–7 пацієнтів гастроентерологічного профілю з веденням щоденника спостережень (анамнез, обстеження, план лікування, щоденна динаміка).
2. Участь у ранкових конференціях, клініко-рентгенологічних та клініко-анатомічних конференціях, консилиумах.
3. Самостійний аналіз історій хвороби з фокусом на відповідність стандартам діагностики та лікування.
4. Самостійна інтерпретація щонайменше 10 протоколів ЕГДС та ФКС, 10 рентгенограм/КТ органів черевної порожнини під контролем керівника практики.
5. Участь (з дозволу керівника) в проведенні/асистуванні при ЕГДС/ФКС, абдомінальних пункціях.
6. Збір та первинна обробка клінічних, лабораторних та інструментальних даних для власного наукового дослідження.
7. Підготовка підсумкового письмового звіту з практики (опис бази, курацій, клінічних випадків, власного дослідницького внеску) та презентації одного клініко-наукового випадку.

Методи навчання та освітні технології

- Клінічні розбори реальних випадків («bedside teaching»).
- Міждисциплінарні консилиуми з участю суміжних фахівців.
- Навчання «near-peer» та супервізія наукового керівника.
- Навички роботи з клінічними протоколами, міжнародними рекомендаціями та базами доказової медицини.
- Елементи симуляційного навчання (СЛР, респіраторна підтримка, невідкладні стани) – за наявності відповідної бази.
 - Clinical Case Discussion

Форми контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль:

- Оцінювання роботи здобувача під час курації пацієнтів, участі в розборах, консилиумах.
- Перевірка щоденника практики (повнота опису, обґрунтування діагнозів і лікування, посилання на протоколи).
 - Усні співбесіди з ключових тем гастроентерології огі й невідкладних станів.

Підсумковий контроль (диференційований залік):

- Захист індивідуального звіту з практики на засіданні кафедри.
- Презентація одного клінічного випадку або фрагмента власного дослідження з аргументованим обговоренням діагностичної та лікувальної тактики.
 - Оцінювання за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Основні критерії:

- Сформованість клінічних навичок та здатність до самостійного діагностичного мислення.
 - Здатність інтегрувати клінічні, інструментальні й лабораторні дані.
 - Здатність використовувати принципи доказової медицини.
- Дотримання вимог медичної етики та біоетики, академічної доброчесності та правил інфекційного контролю.
- Активність у клінічній і науково-дослідницькій роботі, якість підготовленого звіту й презентації.
- Здатність аргументовано відстоювати клінічну та наукову позицію на основі доказової медицини.

Рекомендована література

Основна (базова)

1. Black J, Paine PA, Agrawal A, et al. *British Society of Gastroenterology guidelines on the management of functional dyspepsia* Gut 2022;71:1697-1723. doi: [10.1136/gutjnl-2022-327737](https://doi.org/10.1136/gutjnl-2022-327737)
2. *Clinical gastroenterology, 4th Edition* / R. Mehta. - Jain, 2019. - 452 p.
3. *Dyspepsia - pregnancy-associated: NICE-CKS Guidelines 2017* - Режим доступу: <https://cks.nice.org.uk/dyspepsia-pregnancy-associated>
4. *Evidence-based gastroenterology and hepatology, 4th edition* / J.W.D. McDonald, B.G. Feagan, R. Jalan, P.J. Kahrilas. - Wiley-Blackwell, 2019. - 816 p.
5. *Functional gastroenterology: assessing and addressing the causes of functional gastrointestinal disorders, 2nd edition* / S. Sandberg-Lewis. - Steven Sandberg-Lewis, 2017. - 320 p.
6. *Gastroenterology clinical focus: high yield GI and hepatology review- for boards and practice, 2nd edition* / E.S.Qayed. - Independently Published, 2019. - 332 p.
7. *Gastroenterology. Subspecialty consult, 4th edition* / C. Gyawali. - Wolters Kluwer Health, 2020. - 368 p.
8. Gyawali CP, Yadlapati R, Fass R, Katzka D, Pandolfino J, Savarino E, Sifrim D, Spechler S, Zerbib F, Fox MR, Bhatia S, de Bortoli N, Cho YK, Cisternas D, Chen CL, Cock C, Hani A, Remes Troche JM, Xiao Y, Vaezi MF, Roman S. Updates to the modern diagnosis of GERD: Lyon consensus 2.0. Gut. 2024 Jan 5;73(2):361-371. doi: 10.1136/gutjnl-2023-330616
9. *Harrison's principles of internal medicine (Vol.1 & Vol.2), 20th edition* / J. Larry Jameson, A.Fauci, D.Kasper, S.Hauser, D.Longo, J.Loscalzo. - OH, United States: McGraw-Hill Education, 2018. - 4048 p.
10. Malfertheiner P, Megraud F, Rokkas T, Gisbert JP, Liou JM, Schulz C, Gasbarrini A, Hunt RH, Leja M, O'Morain C, Ruge M, Suerbaum S, Tilg H, Sugano K, El-Omar EM; European Helicobacter and Microbiota Study group. Management of Helicobacter pylori infection: the Maastricht VI/Florence consensus report. Gut. 2022 Aug 8;gutjnl-2022-327745. doi: 10.1136/gutjnl-2022-327745. Epub ahead of print. PMID: 35944925.
11. *Oxford handbook of gastroenterology&hepatology, 3rd edition* / S. Bloom, G. Webster, D. Marks. - Oxford, United Kingdom: Oxford University Press, 2021. - 800 p.
12. *Diagnosis and Management of Barrett's Esophagus: An Updated ACG Guideline* / Shaheen N.J., Falk G.W. et al. // Am. J. Gastroenterol.. - 2022 - V.117(4):559-587; - https://journals.lww.com/ajg/Fulltext/2022/04000/Diagnosis_and_Management_of_Barrett_s_Esophagus_.17.aspx?context=FeaturedArticles&collectionId=2>

13. *Acute-on-Chronic Liver Failure Clinical Guidelines/ Bajaj J.S., O'Leary J.G. et al. //Am. J. Gastroenterol..- 2022 - V.117(2):225-252; - https://journals.lww.com/ajg/Fulltext/2022/02000/Acute_on_Chronic_Liver_Failure_Clinical_Guidelines.15.aspx?context=FeaturedArticles&collectionId=2>*
14. *ACG Clinical Guideline for the Diagnosis and Management of Gastroesophageal Reflux Disease / Katz P.O., Dunbar K.B. et al. // Am. J. Gastroenterol..- 2022 - V.117(1):27-56; - https://journals.lww.com/ajg/Fulltext/2022/01000/ACG_Clinical_Guideline_for_the_Diagnosis_and.14.aspx?context=FeaturedArticles&collectionId=2>*
15. *Updates on Age to Start and Stop Colorectal Cancer Screening: Recommendations From the U.S. Multi-Society Task Force on Colorectal Cancer / Patel S.G., May F.P. et al. // Am. J. Gastroenterol..- 2022 - V.117(1):57-69; - https://journals.lww.com/ajg/Fulltext/2022/01000/Updates_on_Age_to_Start_and_Stop_Colorectal_Cancer.15.aspx?context=FeaturedArticles&collectionId=2>*
16. *ACG Clinical Guidelines: Prevention, Diagnosis, and Treatment of (Clostridioides difficile) Infections / Kelly C.R., Fischer M. et al. //Am. J. Gastroenterol..- 2021 - 116(6):1124-1147; https://journals.lww.com/ajg/Fulltext/2021/06000/ACG_Clinical_Guidelines__Prevention,_Diagnosis,.12.aspx?context=FeaturedArticles&collectionId=2>*
17. *ACG Clinical Guideline: Diagnosis and Management of Idiosyncratic Drug-Induced Liver Injury/ Chalasani N.P., Maddur H. et al. // Am. J. Gastroenterol..- 2021 - 116(5):878-898; - https://journals.lww.com/ajg/Fulltext/2021/05000/ACG_Clinical_Guideline__Diagnosis_and_Management.13.aspx?context=FeaturedArticles&collectionId=2>*
18. *ACG Clinical Guideline: Upper Gastrointestinal and Ulcer Bleeding / Laine L., Barkun A.N. et al.//Am. J. Gastroenterol..- 2021 - 116(5):899-917 - - https://journals.lww.com/ajg/Fulltext/2021/05000/ACG_Clinical_Guideline__Upper_Gastrointestinal_and.14.aspx?context=FeaturedArticles&collectionId=2>*
19. *ACG Clinical Guidelines: Colorectal Cancer Screening 2021/ Shaukat A., Kahi C.J.// Am. J. Gastroenterol..- 2021 - 116(3):458-479 - - https://journals.lww.com/ajg/Fulltext/2021/03000/ACG_Clinical_Guidelines__Colorectal_Cancer.14.aspx?context=FeaturedArticles&collectionId=2>*
20. *ACG Clinical Guideline: Chronic Pancreatitis / Gardner T.B., Adler D.G. et al. // Am. J. Gastroenterol..- 2021 - 115(3):322-339 - - https://journals.lww.com/ajg/Fulltext/2020/03000/ACG_Clinical_Guideline__Chronic_Pancreatitis.9.aspx?context=FeaturedArticles&collectionId=2>*
21. *Внутрішні хвороби: у 2 частинах. Частина 1. Розділи 1—8: підручник (2022) / Л.В. Глушко, С.В. Федоров, І.М. Скрипник та ін. — 2-е видання. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 680.*
22. *Внутрішні хвороби: у 2 частинах. Частина 2. Розділи 9-24: підручник (2022) / Л.В. Глушко, С.В. Федоров, І.М. Скрипник та ін. — 2-е видання. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 584.*
23. *Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19 / А.С. Свінцицький, П. Гаєвські - Польща, Краків, Практична Медицина, 2018. - 1632 с.*
24. *Внутрішні хвороби: у 2 частинах, за редакцією Л.В. Глушка. - К. ВСВ «Медицина», 2019. - 680 с.*
25. *Гастроентерологія. Підручник: У 2 Т. - Т.2 / за ред. проф Н.В. Харченко, О.Я. Бабака. - Кіровоград: Поліум, 2017. - 432 с.*
26. *Гикавка КН 2016-565 13.06.2016 - Режим доступу: <https://www.dec.gov.ua/mtd/gykavka/>*
27. *Діагностика та лікування неварикозних кровотеч з верхніх відділів ШКТ: клінічні настанови ESGE, 2015 - Режим доступу: <http://endoscopy.com.ua/assets/files/IESGE.pdf>*

28. Клінічне тлумачення й діагностичне значення лабораторних показників у загально-лікарській практиці: навчальний посібник. 2-е вид. / І.П. Катеринчук. - К.: Медкнига; 2018. - 228 с.
29. Клінічні настанови з ендоскопічного ведення неварикозних кровотеч з верхніх відділів ШКТ (JGES), 2016 - Режим доступу: <http://endoscopy.com.ua/assets/files/3JGES.pdf>
30. Методи діагностики в клініці внутрішньої медицини / А. Свінціцький. - К.: ВСВ «Медицина», 2019. - 312 с.
31. Мінімальна Стандартна Термінологія (ESGE) - Режим доступу: <http://endoscopy.com.ua/assets/files/MstUkr.pdf>
32. Національний інститут здоров'я і клінічної досконалості. Гостри кровотечі з верхніх відділів ШКТ у пацієнтів віком старше 16 років. Клінічні настанови (NICE), 2016. - Режим доступу: <http://endoscopy.com.ua/assets/files/2NICE.pdf>
33. Національний канцер-реєстр України - Режим доступу: <http://unci.org.ua/spetsialistam/nacionalnij-kancer-reyestr/>
34. Основи внутрішньої медицини / В.Г. Передерій, С.М. Ткач - К., 2018. Т3. «Диф. діагноз в клініці внутрішніх хвороб. Невідкладні стани....»- 1006 с.
35. Звіт про медичну позицію AAG щодо ведення стравоходу Барретта - Режим доступу: <http://endoscopy.com.ua/>
36. Паризький симпозіум з циліндричної метаплазії в стравоході та стравохідно-шлунковому з'єднанні, 2004 - Режим доступу: <http://endoscopy.com.ua/>
37. Празька класифікація метаплазії в стравоході (2004) - Режим доступу: <http://endoscopy.com.ua/>
38. Пропедевтика внутрішньої медицини / М.С. Расін (за ред.). - 2019. - 208 с.
39. Сімейна медицина: у 3 книгах за ред. О.М. Гиріної, Л.М. Пасієшвілі / К., Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2017. - 680 с.
40. Сучасні класифікації та стандарти лікування захворювань внутрішніх органів. Невідкладні стани в терапії. Аналізи: нормативні показники, трактування змін: довідник-посібник, 26-е вид., змінене / за ред. Ю.М. Мостового. - К.: Центр ДЗК, 2019. - 791 с.
41. Ткач С.М., Дорофєєв А.Е., Скрипнік І.М., Харченко Н.В. ін. // Клінічні рекомендації Української гастроентерологічної асоціації із ведення пацієнтів з диспепсією // Здоров'я України, тематичний номер «Гастроентерологія, гепатологія, колопроктологія» № 1 (55), 2020 С.32-34 - https://health-ua.com/multimedia/userfiles/files/2020/Gastro_1_2020/Gastro_1_2020_str_32_34.pdf
42. Цироз печінки та його ускладнення КН 2017-103 вересень, 2017 - Режим доступу: <https://ukrgastro.com.ua/>

Інформаційні ресурси

43. Наказ МОЗ України від 25.10.2023 №1514 «Про затвердження УКП первинної та спеціалізованої допомоги при «Пептичній виразці шлунка та ДПК у дорослих та дітей». Available from - <https://www.dec.gov.ua/?ZG93bmxyYWO=d3AtY29udGVudC91cGxvYWRzLzIwMjMvMDgvdWtwbWRfMTUxNF8yNTA4MjAyMy5wZGY=>
44. Наказ МОЗ України від 25.10.2023 №1514 «Про затвердження УКП первинної та спеціалізованої допомоги при «Пептичній виразці шлунка та ДПК у дорослих та дітей». Available from -

https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2023/08/2023_kn-peptychna_vyrazka_.pdf

45. Наказ МОЗ України від 06.11.2014 № 826 "Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при хронічних неінфекційних гепатитах" : Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах та Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги <https://ukrgastro.com.ua/illnesses/>
46. Наказ МОЗ України від 06.11.2014 № 826 "Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при хронічних неінфекційних гепатитах" : Адаптовані клінічні настанови, засновані на доказах та Уніфіковані клінічні протоколи первинної, вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги «Аутоімунний гепатит», «Алкогільний гепатит», «Неалкогільний стеатогепатит», <https://ukrgastro.com.ua/illnesses/>
47. Наказ МОЗ України 1204 від 04.07.2023 -клінічна настанова, заснована на доказах. Хронічний панкреатит. 2023 - https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2023/07/2023_kn_hronichnyj-pankreatyt.pdf
48. Наказ МОЗ України від 16.10.2023 № 1742 "Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при запальних захворюваннях кишечника" : Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах та Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2023/10/ukrmd_1742_06102023.pdf
49. Наказ МОЗ України від 31.10.2013 № 943 "Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при гастроєзофагеальній рефлюксії хвороби" : Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах та Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги <https://ukrgastro.com.ua/illnesses/>
50. 001.016 ebm00881 Настанови з антибактеріальної терапії — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00881>
51. 001.017 ebm00175 Діареї, викликані мікробами — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00175>
52. 001.020 ebm00035 Єрсиніоз — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/0003>
53. 001.027 ebm00173 Clostridium difficile-асоційована діарея — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00173>
54. 001.061 ebm00026 Лямбліоз — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00026>
55. 001.062 ebm00027 Криптоспориоз — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00027>
56. 001.063 ebm00944 Амебіаз — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00944>
57. 001.071 ebm00021 Кишкові цестодози — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00021>
58. 001.072 ebm00020 Аскаридоз — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00020>
59. 001.073 ebm00019 Гострики (ентеробіоз) — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00019>
60. 001.091 ebm00024 Ехінококкоз — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00024>
61. 002.003 ebm00043 Гострі діарейні розлади мандрівників — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00043>

62. 003.004 ebt00167 Ненавмисна втрата ваги у дорослих — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00167>
63. 003.006 ebt00172 Нудота та блювання — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00172>
64. 003.007 ebt00168 Дисфагія та відчуття клубка в горлі (*globus pharyngeus*) — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00168>
65. 003.008 ebt00169 Харчові отруєння — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00169>
66. 003.028 ebt01054 Гикавка — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/01054>
67. 003.035 ebt00186 Диспенсія — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00186>
68. 008.005 ebt00177 Гематемезис (блювання кров'ю) — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00177>
69. 008.006 ebt00181 Нетримання калу — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00181>
70. 008.007 ebt00182 Закрепи у дорослих — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00182>
71. 008.008 ebt00184 Функціональні захворювання кишечника та синдром подразненого кишечника (СПК) — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00184>
72. 008.009 ebt00185 Гострий живіт у дорослих — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00185>
73. 008.010 ebt00205 Синдром спастичного тазового дна — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00205>
74. 008.021 ebt00190 Гастроскопія — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00190>
75. 008.022 ebt00189 Колоноскопія та сигмоскопія — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00189>
76. 008.030 ebt00170 Гастроєзофагеальна рефлюксна хвороба — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00170>
77. 008.032 ebt00187 Пептична виразка, інфекція *Helicobacter pylori* та хронічний гастрит — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00187>
78. 008.034 ebt01079 Рак шлунку — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/01079>
79. 008.044 ebt00176 Тривала діарея у дорослих — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00176>
80. 008.050 ebt00178 Обстеження пацієнта з ректальною кровотечею — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00178>
81. 008.051 ebt00179 Захворювання, які викликають ректальну кровотечу — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00179>
82. 008.052 ebt00180 Мелена — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00180>
83. 008.060 ebt00201 Біль в ділянці заднього проходу — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00201>
84. 008.071 ebt00198 Скринінг та профілактика колоректального раку — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00198>
85. 008.078 ebt01101 Мікроскопічний коліт — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/01101>
86. 008.079 ebt00194 Виразковий коліт — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00194>
87. 008.080 ebt01073 Хвороба Крона — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/01073>

88. 008.081 ebm00196 Кишкова непрохідність, паралітичний ілеус та псевдообструкція — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00196>
89. 008.082 ebm00195 Дивертикуліт та дивертикульоз — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00195>
90. 008.083 ebm00193 Непереносимість лактози — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00193>
91. 008.084 ebm00192 Целиакія — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00192>
92. 008.085 ebm00191 Грижі у дорослих — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00191>
93. 009.010 ebm00212 Пацієнт з жовтяницею — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00212>
94. 009.011 ebm00214 Синдром Жильбера — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00214>
95. 009.012 ebm00213 Оцінка стану пацієнта з аномальними результатами печінкових проб — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00213>
96. 009.020 ebm00216 Вірусний гепатит — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00216>
97. 009.021 ebm00217 Аутоімунний гепатит — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00217>
98. 009.022 ebm00215 Цироз печінки — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00215>
99. 009.023 ebm00218 Первинний біліарний холангіт — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00218>
100. 009.024 ebm00219 Жовчнокам'яна хвороба — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00219>
101. 009.025 ebm00220 Первинний склерозуючий холангіт — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00220>
102. 009.026 ebm01114 Неалкогольна жирова хвороба печінки (НАЖХП) та неалкогольний стеатогепатит (НАСГ) — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/01114>
103. 009.028 ebm01067 Рак печінки й жовчовивідних шляхів — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/01067>
104. 009.030 ebm00208 Гострий панкреатит — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00208>
105. 009.031 ebm00209 Хронічний панкреатит — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00209>
106. 009.032 ebm00210 Недостатність підшлункової залози — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00210>
107. 009.033 ebm00211 Карцинома підшлункової залози — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00211>
108. 024.003 ebm01025 Баріатрична хірургія (хірургічне лікування ожиріння) — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/01025>
109. 029.022 ebm00630 Діарея і блювання у дітей — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00630>

110. 031.041 ebt00645 Алергія на коров'яче молоко —
<http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00645>
111. 031.062 ebt00629 Рецидивуючий біль в животі у дітей —
<http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00629>
112. 039.015 ebt00883 Безпечне застосування нестероїдних протизапальних препаратів (НПЗП) — <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/00883>

ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. М.І. ПИРОГОВА

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

«___» _____ 20__р.

Звіт
про проходження практики за спеціальністю
здобувача ступеня доктора філософії

(прізвище, ім'я, по батькові)

(галузь знань, спеціальність)

Місце проходження практики _____

Керівник практики _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Рік

Звіт практики

За період практики було виконано (стислий опис змісту практики за спеціальністю):

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Практика за спеціальністю

№	Вид діяльності	Оцінка	Дата	Підпис керівника
	<i>Курація пацієнтів гастроентеролог. профілю</i>			
	<i>Консультування пацієнтів гастроентеролог. профілю</i>			
	<i>Участь у ранкових конференціях, клінічних та рентген- консиліумах</i>			
	<i>Інтерпретація результатів функціональних досліджень</i>			
	<i>Участь у проведенні інструментальних/ендоскопічних процедур</i>			
	<i>Формування клінічної бази для наукового дослідження</i>			
	<i>Підготовка звіту та презентації з практики</i>			

Відгук та оцінка роботи аспіранта на практиці

(заповнює керівник структурного підрозділу бази практики)

Підпис

Посада, прізвище, ім'я, по
батькові

_____ 20__ р.

Відгук та оцінка роботи аспіранта на практиці
(заповнює керівник практики від Університету – науковий)

Посада, прізвище, ім'я, по батькові

Підпис

_____ 20__ р.

Дата складання заліку “__” _____ 20__ р.

Оцінка: за національною шкалою _____

Оцінка: за шкалою ECTS _____

Завідувач кафедри

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Науковий керівник (керівник практики)

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № _ від «__» _____ 20__ р.